

IN MEMORIAM

Josip Leović

1885.—1963.

U siječnju 1963. umro je u 78. godini života profesor Josip Leović. Radio je do svog oboljenja tik pred smrt kao honorarni službenik muzeja na prepariranju i restauriranju muzejskih predmeta. Do tog vremena bio je uvijek dobrog zdravlja i vedrog raspoloženja. Ostavio nas je iznenada, tako reći tiho i nečujno, no među nama trajno se zadržala njegova prisutnost kroz sjećanja na njegove šale, dosjetke i na njegovo uvijek vedro raspoloženje koje je širio oko sebe.

Trag njegovih vještih ruku ostao je na mnogobrojnim našim arheološkim, historijskim, etnografskim i umjetničkim predmetima. Ima među njima i pravih njegovih bravura, jer je znao poneki potpuno trošni dokumenat prošlosti vještim prepariranjem spasiti od daljnjeg propadanja, ili bi od sićušnih fragmenata nekog arheološkog predmeta znao, uživljavajući se u materiju i oblik stvoriti potpun predmet pogodan za izlaganje ili studij. Pri restauraciji umjetničkih predmeta odnosio se s najvećim poštovanjem prema originalu, što je uvijek donosilo najbolje rezultate.

Ovakova njegova djelatnost, koja je mnogo značila za očuvanje naših zbirki, spada u posljednjih 15 godina života i rada njegova. On je međutim isto takove solidne brazde zasjekao i izvan muzeja, na umjetničkom i prosvjetnom području u gradu Osijeku. Kao umjetnik, slikar, kipar i grafičar dao je djela trajne vrijednosti, od kojih mnoga na zanimljiv i pjesnički način odražavaju specifičnosti i ljepote osječke okoline. U umjetničkom radu ističe se raznovrsnim tehnikama, zatim širokom skalom tema kojima je izrazio svoje misli, probleme i opažanja, dok u stilu manje ili više primjetno zadržava karakteristike koje je kao mlad umjetnik usvojio u doba secesije.

Kao dugogodišnji nastavnik crtanja na ženskoj realnoj gimnaziji u Osijeku odgojio je niz generacija i uživao glas odličnog pedagoga.

Imao je sadržajan i pun život u bilo kojoj fazi svoje djelatnosti i u svakoj je svojim znanjem, vještinom i iskustvom ostavio trajnih rezultata, a k tome je svojom srdačnošću i vedrinom osvajao srca svojih učenika, prijatelja i suradnika.

U toku njegova zanimljivog života i obrazovanja u mladim godinama, koje nije sve ovdje proveo, ima značajnih momenata, no ovdje želimo ista-

ći, da se on rodio i da je umro u Osijeku, te da je najveći dio života ovdje proveo i stoga je on kulturnom profilu Osijeka dodao značajne i neizbrisive prinose.

U Osijeku, u njegovom rodnom gradu, ostat će mu svijetla i trajna uspomena.

Pinterović

Ivan Medved

1881.—1965.

U mjesecu srpnju ove godine umro je u 84. godini života profesor IVAN MEDVED nekadašnji službenik Muzeja Slavonije.

Rodio se u Karlovcu u obrtničkoj porodici 1881. godine. Tamo je završio klasičnu gimnaziju i zatim pošao u Zagreb gdje je na Filozofskom fakultetu studirao hrvatski jezik i književnost te latinski i grčki. Kako je rano izgubio oca, školovao se sam potpomagan samo od sestre, mlade učiteljice. Prvo mjesto službovanja bilo mu je Osijek, gdje ostaje dvadeset godina — od 1911. do 1930. — a zatim kroz nekoliko godina mijenja škole i mjesta službovanja: Koprivnica, Smederevska Palanka, Novo Mesto, Kranj, Kragujevac, da napokon opet dođe u Osijek 1939. godine.

Godine 1942. prelazi sa škole u muzej s kojim je već i prije surađivao, a naročito kao član arheološkog kluba Mursa. U svom dugogodišnjem nastavničkom radu prof. Medved se istakao kao dobar pedagog i metodičar koji je u svojim đacima znao probuditi smisao i ljubav za ljepotu i čistoću hrvatskog jezika. Velika ljubav za omladinu nije ga napuštala ni u starosti, pa je još kao starac znao besplatno instruirati siromašne učenike. Dobrota srca, skromnost i idealizam bile su vrline ovoga čovjeka koji se tokom vremena razvio u osobenjaka sa specifičnim gledanjem na svijet i posebnim mjerilom u ocjenjivanju zbivanja oko sebe.

Već kao student i mlad nastavnik piše članke literarno-historijskog, filološkog i pedagoškog sadržaja. U kasnijim godinama svoje pisanje sve više usmjerava na historijske teme i to specijalno na teme iz prošlosti Osijeka. Piše uglavnom u osječkim novinama, almanasima i kalendarima, ali je mnoge svoje članke objavio i izvan Osijeka (u Obzoru, Nastavničkom vjesniku, Omladini itd.). Suradivao je u Zborniku arheološkog kluba Mursa (1936.), u Osječkom zborniku br. I (1942.) i u dvobroju II-III (1949.).

Došavši u muzej 1942. godine latio se svim žarom svojega novoga zadatka, a to je bilo osnivanje i uređivanje hemeroteke. Neumornim i ustrajnim radom on je sakupljao materijal za odjel: osječke novine, časopise, plakate, kazališne programe, osmrtnice, sitne brošure i sl. obilazeći štamparije, staretinarnice, društva i tvrtke u likvidaciji, »otpade«, privatne kuće. Time je obogaćena i upotpunjena zbirka koja je u nukleusu postojala već u starom muzeju.

Od hemeroteke prof. Medved je želio stvoriti bibliografski odjel muzeja i neke vrste dokumentacionog centra. Pod tim aspektom prikupljao je građu o raznim temama. I tu prevladavaju teme iz prošlosti Osijeka, iz povijesti i problematike školstva, iz povijesti pravopisa itd. I nakon što je penzioniran 1949. godine redovno je dolazio u muzej, prikupljao, slagao, svrstavao i popisivao novine.

Posebna strast profesora Medveda bile su upravo novine. Kupovao je i čitao sve do kojih je mogao doći, svakog dana, kroz cijeli život. A onda je slijedilo izrezivanje članaka i signiranje datumom i nazivom novina. Namjeravao je te izreske srediti po sadržaju i problematici — nešto toga i učinjeno — ali se materijala godinama nakupilo toliko da je to postalo nemoguće. Na kraju je i sam resignirao te godinu dana prije smrti prodao »Otpadu« na stotine kilograma novinskog papira.

Duševno svjež i aktivan, iako se zadnjih godina već vrlo teško kretao, pisao je i radio, čitao i izrezivao članke iz novina do posljednjih dana svojega života. Zadnjih mjeseci sastavio je još bibliografiju članaka koje je napisao u vezi s Osijekom između 1919. i 1942. godine. Popis članka napisanih poslije 1942., nije više dospio načiniti.

Za svoj bibliografski rad nalazio je malo razumijevanja, jer malo je ljudi koji mogu ocijeniti ozbiljnost i korisnost takovoga rada. Muzej Slavonije mu zahvaljuje ovim putem za sve ono što je svojim trudom i marom spasio od uništavanja donoseći to u muzej, kao i za sve one sitne i krupne podatke koje je pobilježio pabirčeći po knjigama i novinama, a koji se odnose na naš grad. Tek kada se te bilješke srede, moći će se sagledati velika vrijednost njegova rada.

Malbaša